

ISTINSKI VERNIK

Nikolas Sparks

Prevela
Nela Ivanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Nicholas Sparks

TRUE BELIEVER

Copyright © 2005 by Nicholas Sparks

Translation Copyright © 2007, 2016 za srpsko izdanje,
LAGUNA

Edicija LAGUNA UZ VAS

1. SNOVI O ZABRANJENOM VOĆU, Fatima Mernisi
2. PORUKA U BOCI, Nikolas Sparks
3. LJUBAV JE UŠETALA, Marisa de los Santos
4. OSLUŠKIVANJE SRCA, Jan-Filip Zendker
5. DAMA U PLAVOM, Havijer Sijera
6. SICILIJANAC, Mario Puzo
7. NESTAO ZAUVEK, Harlan Koben
8. PITANJA I ODGOVORI, Vikas Svarup
9. JEDAN DAN, Dejvid Nikols
10. DEVOJKA SA BISERNOM MINĐUŠOM, Trejsi Ševalije
11. SUZANIN DNEVNIK ZA NIKOLASA, Džejms Paterson
12. BADEM, Nedžma
13. NA PRVI POGLED, Nikolas Sparks
14. POSLEDNJA GETEOVA LJUBAV, Martin Valzer
15. DAMA I JEDNOROG, Trejsi Ševalije
16. SEĆAŠ ME SE, Sofi Kinsela
17. PANTERKA, Stefani dez Or
18. ISTINSKI VERNIK, Nikolas Sparks
19. GREŠNIK, Tes Geritsen

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Za Reta i Valeri Litl,
divne ljude i sjajne prijatelje*

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Kao i uvek, moram da izrazim duboku zahvalnost svojoj supruzi Ketu za podršku koju mi je pružala dok sam pisao ovaj roman. Sve što sam ikada uradio, uradio sam zahvaljujući njoj.

Pored toga, zahvalnost dugujem i svojoj deci: Majlsu, Rajanu, Landonu, Leksi i Savani. Šta drugo da kažem? Bio sam blagosloven u trenucima kad ste, jedno po jedno, ulazili u moj život i ponosan sam na svakog od vas.

Tereza Park, moj agent, zaslužuje veliki aplauz zbog svega što čini za mene. Čestitam ti na novootvorenoj agenciji – *Književnoj grupi Park* (u ime svih vas, pisaca na početku karijere). Počastvovan sam što te mogu nazvati prijateljicom.

Džejmi Rab, mojoj urednici, dugujem zahvalnost ne samo zato što izdaje moje romane već i zbog poverenja koje mi ukazuje. Ne znam šta bi bilo s mojom karijerom da nije tebe i zahvaljujem ti na velikodušnosti i ljubaznosti.

Lari Kiršbaum i Morin Igen su moji prijatelji i saradnici i mogućnost da radim s njima smatram velikom povlasticom. Oni su, jednostavno, u onome što rade – najbolji.

Moju zahvalnost zaslužila je i Deniz di Novi, ne samo zbog filmova snimljenih po mojim romanima već i zbog telefonskih poziva koji bi uvek došli u pravom trenutku i ulepšali mi dan.

Pored toga, zahvaljujem Hauiju Sandersu i Dejvu Parku, mojim agentima u Agenciji za talente, kao i Ričardu Grinu iz Udruženja umetnika.

Lin Haris i Mark Džonson, koji su doprineli da se roman *Beležnica* pretoči u jedan tako divan film, takođe zaslužuju moju veliku zahvalnost. Hvala vam što nikada niste gubili poverenje u sam roman.

Posebnu zahvalnost izražavam i Fransisu Grinburgeru. On zna zbog čega – njegov sam dužnik.

I napokon, zahvaljujem svim ljudima koji teško rade iza kulisa i koji su mi, tokom godina, postali druga porodica: Emi Batalji, Edni Farli i Dženifer Romanelo u Odseku za javnost; Flagu, koji je obavio još jedan sjajan posao s koricama; Skottu Švimeru, mom advokatu; Harvi Džejn Koval, Šenon O’Kif, Džuli Barer i Piteru Mekgviganu. Srećan sam što radim s tako divnim ljudima.

PRVO POGLAVLJE

Džeremi Marš je sedeo sa ostalim gledaocima u studiju, osećajući koliko odudara od ljudi koji su ga okruživali. Bio je jedan od nekolicine muškaraca koji su u to decembarsko poslepodne bili u publici. Odeven u crno od glave do pete, kao i obično, s tamnom, talasastom kosom, svetloplavim očima i modernom, nekoliko dana starom bradom odavao je tipičnog Njujorčanina. Dok je proučavao goste na podijumu, uspeo je da kradomice osmotri i privlačnu plavušu koja je sedela tri reda iznad njegovog. Profesija kojom se bavio često je zahtevala da delotvorno radi nekoliko stvari u isto vreme. On je bio novinar istraživač u potrazi za dobrom pričom, a plavuša – samo jedna od onih koji su posmatrali emisiju; pa ipak, profesionalni posmatrač u njemu nije mogao a da ne primeti koliko je privlačna u farmerkama i majici s bretelama. Naravno, strogo novinarski govoreći.

Odbacujući te misli, pokušao je ponovo da usmeri pažnju na glavnog gosta emisije. Momak je bio više nego smešan. U sjaju televizijskih reflektora, Džeremiju je taj duhovni vodič, koji je tvrdio da može da čuje glasove s one strane groba, izgledao kao neko ko pati od zatvora. Zauzimajući stav lažne prisnosti, ponašao se kao da je svakome brat ili barem najbolji prijatelj, i izgleda da ga je najveći deo publike, pune strahopoštovanja – uključujući i zgodnu plavušu i ženu kojoj se gost obraćao – smatrao ni manje ni više nego darom s neba. To je, kako je Džeremi mislio, imalo nekog smisla jer je to mesto na kome su

nikad prežaljeni pokojnici uvek završavali. Duhovi koji su se javljali s one strane groba uvek imaju oreol anđela i obavijeni su aurom mira i spokoja. Nikada do sad Džeremi nije čuo duhovnog vodiča kako prenosi poruke s onog drugog, nešto vrelijeg mesta. Nikada nijedan voljeni pokojnik nije pomenuo kako ga upravo peku na ražnju ili kuvaju u kazanu ključalog motornog ulja. Džeremi je bio svestan svog cinizma. Osim toga, morao je da prizna da je emisija u potpunosti uspjela. Timoti Klozen je bio dobar – mnogo bolji od svih ostalih prevaranata o kojima je Džeremi u proteklih sedam godina pisao.

„Znam koliko vam je teško“, govorio je Klozen u mikrofonski, „ali Frenk kaže da je vreme da ga pustite da ode.“

Žena kojoj se obraćao – oh, sa toliko saosećanja – izgledala je kao da će se onesvestiti. Bila je na pragu pedesetih, u zelenoj prugastoj bluzi, s kovrdžavom crvenom kosom koja se širila i talasala na sve strane. Toliko je snažno stezala ruke u visini grudi da su joj prsti pobeleli od pritiska.

Klozen je zastao i podigao ruku do čela, primajući još jednu poruku sa „onog sveta“ – kako je on to nazivao. U tišini, gomila se kao jedan nagla napred u sedištima. Svi su znali šta je sledeće; ovo je bio treći gledalac kojeg je Klozen danas odabrao. Nije iznenađujuće što je u ovoj veoma gledanoj emisiji Klozen bio glavni gost.

„Sećate li se pisma koje vam je poslao?“, pitao je Klozen. „Upravo uoči smrti?“

Žena zadržala. Član studijske ekipe, koji je stajao iza nje držeći mikrofonski, primakao se još bliže kako bi gledaoci pred ekranima mogli jasno da je čuju.

„Da, ali kako vi uopšte možete da znate za...?“, mucala je.

Klozen joj nije dozvolio da završi rečenicu. „Sećate li se šta je u njemu pisalo?“, upita je.

„Da“, kriknu ona.

Klozen klimnu glavom kao da je lično pročitao pismo. „Bilo je o oprostaju, zar ne?“

Na kauču je voditeljka emisije – najpopularnijeg poslepodnevnog zabavnog programa u Americi – gledala čas u Klozena, čas u ženu. Izgledala je začuđeno i zadovoljno. Duhovni vodiči su uvek podizali gledanost.

Kad je žena iz gledališta klimnula glavom, Džeremi primeti da je maskara počela da joj se sliva niz obraze. Kamera je zumirala kako bi se ta pojedinost bolje videla. Bio je to dnevni program u svom najdramatičnijem izdanju.

„Ali kako možete...?“, ponovila je žena.

„Spominjao je i vašu sestru, takođe“, mrmljao je Klozen. „Nije govorio samo o sebi.“

Kao oduzeta, žena je zurila u Klozena.

„Spominjao je i vašu sestru Elen“, dodao je, a posle tog otkrića žena se najzad slomila i ispustila krik koji je parao uši. Suze počese da joj vrcaju iz očiju kao iz automatske baštenske prskalice. Klozen – preplanuo, savršeno ugrađen u svom crnom odelu dok mu je svaka vlas kose bila na mestu – nastavio je da klima glavom kao jedno od onih kućica koje ljudi drže u automobilima. Publika je u mrtvoj tišini buljila u ženu.

„Frenk vam je nešto i ostavio, zar ne? Nešto iz vaše prošlosti.“

Uprkos svetlima od kojih je u studiju bilo vruće, žena je počela da bleđi. U uglu studijske postavke, iza dela koji se video na televiziji, Džeremi vide režisera kako zabrinuto daje znak vrteći prstom kao rotor helikoptera. Približavali su se vremenu određenom za reklame. Klozen je gotovo neprimetno bacio pogled u njegovom pravcu. Izgleda da to niko drugi osim Džeremija nije primetio. Često se pitao kako to da se gledaoci nikada ne zapitaju kako se prenošenje poruka sa onog sveta tako savršeno vremenski podudara i usklađuje s pauzom za reklame.

Klozen je nastavio. „Nešto za šta niko nije mogao da zna. Nekakav ključ, je l' tako?“

Žena je, klimajući glavom, nastavila da jeca.

„Nikada niste ni slutili da ga je sačuvao, zar ne?“

Eto u tome je kvaka, pomislio je Džeremi. Upravo smo dobili još jednog istinskog vernika.

„To je iz hotela u kom ste proveli svoj medeni mesec. Ostavio ga je tamo da se, kad ga pronađete, setite srećnih vremena koja ste proveli zajedno. Ne želi da ga se sećate s bolom, zato što vas voli.“

„Ooo...“, žena ispusti krik.

Ili je to možda bio vapaj. S mesta na kom je sedeo, Džeremi nije mogao da bude siguran jer je jecaj ubrzo zagušen iznenadnim, oduševljenim pljeskom. Odjednom, mikrofon je sklonjen u stranu. Kamere su se udaljile. Kad je njenih pet minuta prošlo, žena iz publike je pala nazad na sedište. Na kraju, voditeljka je ustala s kauča i okrenula se prema kameri.

„Podsećam vas da je ovo što ste videli stvarno. Niko od ovih ljudi se nikada ranije nije sreo s Timotijem Klozenom.“ Nasmešila se. „Vratićemo se u studio s još jednom seansom posle reklamnih poruka.“

Ponovo se začuo pljesak posle čega je počeo blok reklama, a Džeremi se zavalio na naslon svog sedišta.

Kao novinar istraživač, poznat po svom zanimanju za nauku, napravio je karijeru pišući o ljudima kao što je Klozen. Veći deo vremena uživao je u onome što radi i bio ponosan što mu posao staje u red s onim čija je važnost neprocenjiva za javnost, u profesiji koja je do te mere posebna da su njena prava nabrojana u prvom amandmanu Ustava Sjedinjenih Američkih Država. Za svoju redovnu rubriku u *Sajentifik amerikenu* intervjuisao je dobitnike Nobelove nagrade, razumljivim jezikom objašnjavao teorije Stivena Hokinga i Alberta Ajnštajna, a jednom prilikom je zatalasao javnost što je dovelo do toga da FDA* povuče opasni antidepresiv s tržišta. Opširno je pisao o projektu Kasini, neispravnom ogledalu na sočivu teleskopa Hابل i bio jedan od

* Engl.: *Food and Drug Administration* – Uprava za hranu i lekove. (Prim. prev.)

prvih koji je eksperiment s hladnom fuzijom, izvršen u Juti, razotkrio javnosti kao prevaru.

Nažalost, ma kako divno zvučala, njegova rubrika finansijski nije bila mnogo isplativa. Račune mu je plaćalo bavljenje slobodnim novinarstvom, i kao većina drugih slobodnjaka, uvek se trudio da pronađe priču koja bi bila zanimljiva urednicima časopisa i novina. Proširio je svoj delokrug uključivši sve vrste neobičnih pojava, pa je u proteklih petnaest godina istraživao i ispitivao vidovnjake, one koji su komunicirali s duhovima, izlečitelje i medijume. Otkrivao je prevare, obmane i krivotvorine. Posećivao je kuće s duhovima, išao u potragu za zagonetnim bićima i istraživao poreklo urbanih legendi. Sumnjičav po prirodi, takođe je imao retku sposobnost da složene naučne pretpostavke objasni onako kako je prosečan čitalac mogao da ih razume, a članci su mu objavljivani u stotinama novina i časopisa širom sveta. Osećao je da je naučno zasnovano razotkrivanje zabluda i prevara dragoceno i važno čak i onda kada javnost to nije umela da ceni. Često su mejlovi koje je dobijao posle objavljivanja nekog svog članka bili prepuni izraza kao što su „idiot“, „moron“, i njemu lično najomiljeniji „vladin plaćenik“.

Odavno je shvatio da istraživačko novinarstvo predstavlja prilično nezahvalan posao.

Namršteno razmišljajući o tome, primetio je kako ljudi u gledalištu žustro raspravljaju, pitajući se koga će odabrati kao sledećeg. Džeremi je još još jednom bacio pogled na plavušu koja je proveravala ruž u malom ogledalu.

Džeremi je već znao da oni koje je Klozen odabrao nisu zvanično bili deo predstave, iako je njegovo pojavljivanje unapred najavljivano i ljudi su se borili da dođu do karata za šou. To je, naravno, značilo da je gledalište prepuno onih koji zaista veruju u celu tu priču o životu posle smrti. Što se njih tiče, Klozen je bio pravi vidovnjak. Kako bi inače mogao znati toliko ličnog o potpunim neznancima, osim ako zaista nije razgovarao s duhovima? Ali kao i svaki drugi mađioničar s dobro uvežbanim

repertoarom, iluzija je ipak samo iluzija, i pre početka emisije Džeremi ne samo da je shvatio kako je izvedena, već je imao i dokaz u vidu fotografije.

Razotkrivanje Klozena bio bi najveći Džeremijev uspeh do sad, a sam Klozen je to i te kako zasluživao. Bio je prevarant, od one najgore vrste. Pragmatičnom stranom svoje ličnosti Džeremi je shvatio da se na ovakvu priču ne nailazi često, stoga je želeo da iz nje izvuče sve što može. Na kraju krajeva, Klozen je bio na vrhuncu popularnosti, a u Americi je popularnost bila najvažnija na svetu. Iako je znao da je verovatnoća beskrajno mala, maštao je o tome šta bi se desilo kad bi Klozen zaista odabrao *njega* kao sledećeg. Nije to uopšte očekivano; biti odabran bilo bi jednako glavnom dobitku u kladionici u Santa Aniti; a čak i ako se to ne dogodi, Džeremi je bio siguran da ima kvalitetnu priču. Ali, kako je hir sudbine često bio odlučujući činilac da se nešto što je kvalitetno pretvori u nešto stvarno izvanredno, po završetku reklama u njemu se komešala majušna, nepotkrepljena nada da će nekako upravo on biti taj koga će Klozen odabrati za svoju sledeću seansu.

I kao da ni sam bog nije bio oduševljen onim čime se Klozen bavi, upravo to se i desilo.

Tri nedelje kasnije Menhetn je bio okovan zimom. Iz Kanade je stigao talas hladnog vazduha, temperature su se spustile skoro do nule, pa su se pramenovi pare uzdizali iz slivnika i klizili po ledenim pločnicima. Mada niko nije tako mnogo mario za to. Izdržljivi stanovnici Njujorka su pokazivali svoju uobičajenu nezainteresovanost prema vremenskim neprilikama, a zabava petkom uveče bila je nešto što se ne propušta ni po koju cenu. Ljudi su tokom nedelje naporno radili i nisu imali nameru da se odriču izlazaka petkom, naročito ako je postojao neki razlog za proslavu. Nejt Džonson i Alvin Bernstajn su slavili već čitav sat, kao i nekoliko desetina prijatelja i novinara – mnogi od

njih iz *Sajentifik amerikena* – koji su se okupili Džeremiju u čast. Mnogi su bili u fazi blagog pijanstva i neizmerno uživali u večeri, uglavnom zato jer su novinari imali običaj da štite svoje skromne prihode, a Nejt je častio.

Nejt je bio Džeremijev agent. Alvin, kamerman slobodnjak, bio mu je najbolji prijatelj. Okupili su se u poznatom baru na Aper Vest Sajdu da proslave Džeremijevo pojavljivanje u emisiji *Prajmtajm lajv* na Ej-Bi-Siju. Najave za ovu emisiju davale su se cele nedelje, a većina je stavljala Džeremija u samo središte, obećavajući veliko razotkrivanje, pa su u Nejtovu kancelariju iz cele zemlje stizale molbe da Džeremi dâ intervju. Ranije tog popodneva zvali su iz magazina *Pipl* i zakazali intervju za ponedjeljak ujutru. Nije bilo dovoljno vremena da se organizuje odvojen prostor za okupljanje, ali niko nije ni mario. Sa dugačkim barom isklesanim od granita i upečatljivim osvetljenjem, prostor u kom su se našli bio je tipično japijevski. I dok su novinari iz *Sajentifik amerikena* uglavnom bili naklonjeni sportskim jaknama od tvida, s džepovima s poklopcem, i okupljeni u jednom uglu prostorije raspravljali o fotografijama, većina drugih gostiju izgledala je kao da je svratila po završetku radnog dana sa Volstrita ili Avenije Medison: sakoi italijanskih odela bili su prebačeni preko naslona stolica, kravate *Hermès* olabavljene, muškarci su delovali kao da u ovom trenutku žele samo da merkaju prisutne žene i razmeću se svojim roleksima. Žene, koje su došle pravo sa svojih radnih mesta u izdavačkim kućama i marketinškim agencijama, u odeći poznatih kreatora i s nemoguće visokim potpeticama, pijuckale su martini pretvarajući se da ne obraćaju pažnju na muškarce. Džeremi je i sam bacio oko na visoku riđokosu na drugom kraju šanka, koja je krišom gledala njega. Pitao se je li ga prepoznala iz televizijskih reklama ili je samo želela društvo. Okrenula je glavu, naizgled nezainteresovana, ali ga je potom ponovo pogledala. Pogled joj se ovog puta malčice duže zadržao na njemu, pa joj je Džeremi nazdravio podigavši čašu.

„Hajde, Džeremi, obrati pažnju“, reče mu Nejt gurkajući ga laktom. „Na televiziji si! Zar te ne zanima kakav si bio?“

Džeremi odvрати pogled od crvenokose. Bacivši pogled na ekran, video je sebe kako sedi nasuprot Dajane Sojer. Čudno, mislio je, kao da se u isto vreme nalazi na dva različita mesta. I dalje mu se nije činilo kao stvarnost. Ništa u prošle tri nedelje nije izgledalo stvarno, uprkos godinama koje je proveo u medijima.

Na ekranu, Dajana ga je opisivala kao „najuvažnijeg američkog naučnog novinara“. Ne samo da se ispostavilo da se priča pretvorila u ono o čemu je oduvek sanjao, već je Nejt uveliko pregovarao s *Pramtajmom* da Džeremi redovno pravi priče za njih, s mogućnošću da dobije mesto i u emisiji *Dobro jutro, Ameriko*. I mada su mnogi novinari verovali kako je televizija manje važna od drugih, ozbiljnijih oblika izveštavanja, to mnoge od njih nije sprečilo da na nju gledaju kao na sveti gral, što znači kao na veliki novac. Uprkos čestitkama, u vazduhu se osećala zavist, osećanje Džeremiju strano koliko i putovanje u svemir. Na kraju krajeva, novinari njegovog kova nisu bili među najtraženijim u medijima – do danas.

„Je li te to ona upravo nazvala uvaženim?“, pitao je Alvin. „Ti pišeš o Bigfutu i Atlantidi!“

„Ššš“, ućutkivao ga je Nejt, pogleda uprtog u ekran. „Ovo bi moglo mnogo značiti za Džeremijevu karijeru.“ Kao njegov agent, Nejt je većito radio na svemu što bi „moglo mnogo značiti za Džeremijevu karijeru“, iz prostog razloga što slobodno novinarstvo nije ni izdaleka isplativo zanimanje. Godinama pre toga, kad je Nejt tek počinjao, Džeremi mu je obezbedio ugovor za knjigu i od tog trenutka su radili zajedno jednostavno zato što su se sprijateljili.

„Kako god“, uzdahnuo je Alvin, odustajući od zadirkivanja.

U međuvremenu, na ekranu iza Dajane Sojer i Džeremija prikazivani su poslednji trenuci Džeremijevog gostovanja u emisiji dnevnog programa u kojoj se on pretvarao da je dubo-

ko ožalošćen zbog smrti svog brata u detinjstvu, a za koga je Klozen tvrdio da upravo s njim komunicira u želji da pomogne Džeremiju.

„On je tu, sa mnom“, objavio je Klozen. „On želi da ga pustiš da se smiri, Tade.“ Kamera se okrenula kako bi uhvatila Džeremijevo lice izobličeno od bola dok je glumio ucveljenog gosta. U pozadini, Klozen je klimao glavom kao da saoseća ili kao neko ko pati od zatvora, zavisno od ugla gledanja.

„Tvoja majka nikada ništa nije promenila u njegovoj sobi – sobi koju si s njim delio. Tražila je da sve ostane onako kako je bilo, a ti si i dalje morao da spavaš u njoj“, nastavio je Klozen.

„Da“, duboko je udahnuo Džeremi.

„Ali tebe je bilo strah, i u svojoj ljutnji uzeo si nešto što je pripadalo njemu, nešto lično, i zakopao si to u dvorištu iza kuće.“

„Da“, uspeo je da procedi Džeremi, praveći se da je suviše duboko potresen da bi rekao nešto više.

„Njegovu protezu!“

„Oooo“, kriknuo je Džeremi zaklanjajući rukama lice.

„On te voli, ali moraš da shvatiš da sad mirno počiva. Ne ljuti se na tebe...“

„Ooooh!“, zacvileo je opet Džeremi, iskrivivši lice još više.

U baru, Nejt je s punom pažnjom gledao odlomak iz emisije, dok se Alvin, za razliku od njega, smejao, nazdravljajući pivom.

„Dajte ovom čoveku Oskara!“, vikao je.

„Bilo je zadivljujuće, zar ne?“, cereći se odvrati Džeremi.

„Hej, vas dvojica“, reče Nejt ne krijući nervozu. „Pričajte za vreme reklama.“

„Kako god“, odvrati Alvin. „Kako god“ je oduvek bio Alvinov najomiljeniji izraz.

Odlomak iz dnevnog programa *Prajmtajma* polako je izbledeo sa ekrana, a onda se kamera ponovo usmerila ka Dajani Sojer i Džeremiju koji su sedeli jedno nasuprot drugome.

„Znači – ništa od onog što je Timoti Klozen rekao nije tačno?“, pitala je Dajana.

„Ni jedna jedina reč“, odgovori Džeremi. „Kao što već znate, moje ime nije Tad, i mada imam petoricu braće, svi su hvala bogu živi i zdravi.“

Dajana je držala olovku i složak papira u krilu kao da se sprema da hvata beleške. „Kako je Klozen onda izveo sve ovo?“

„Pa, Dajana“, počeo je da priča Džeremi.

Alvin je za šankom blago podigao obrvu s pirsingom. Nagnuo se ka Džeremiju. „Jesi li se ti to njoj upravo obratio s Dajana? Kao da ste *pajtosi*?“

„O, molim vas!“, negodovao je Nejt, postajući svakog trenutka sve ljuciji.

Na ekranu, Džeremi je nastavljao da priča. „Ono što je Klozen uradio jednostavno je varijanta onoga što ljudi rade već stotinama godina. Kao prvo, ume da pročita ljude i pravi je stručnjak za davanje nejasnih, emotivno nabijenih asocijacija i ume da reaguje na znake koje mu publika šalje.“

„Da, ali je bio tako tačan. Ne samo kad si ti bio u pitanju, nego i s drugim gostima. Znao je imena. Kako mu to uspeva?“

Džeremi sleže ramenima. „Čuo je kako pričam o svom bratu Markusu pre nego što je počela emisija. Ja sam jednostavno izmislio celo njegovo postojanje, i jasno i glasno pričao o tome.“

„Kako je to došlo do Klozenovih ušiju?“

„Poznato je da prevaranti kao što je Klozen koriste čitav niz smicalica, uključujući mikrofone i ljude plaćene da prisluškuju, koji se kreću po čekaonici pre nego što emisija počne. Pre nego što sam seo, pobrinuo sam se za to da obidem celu prostoriju i zapodenem razgovor s mnogim članovima publike, pokušavajući da uočim nekoga ko je naročito zainteresovan za moju priču. I naravno, jedna osoba je bila naročito zainteresovana.“

Iza njih, na ekranu se umesto snimka emisije našla velika fotografija koju je Džeremi snimio malom kamerom ugrađenom u svoj ručni časovnik, čudo špijunske tehnologije koje je,

naravno, spremno stavio na račun *Sajentifik amerikena*. Džeremi je obožavao igračke visoke tehnologije isto onoliko koliko je voleo da za njih neko drugi plati.

„Šta vidimo ovde?“, pitala je Dajana.

Džeremi pokaza na fotografiju. „Ovaj čovek se muvao među ljudima iz publike glumeći posetioca iz Pijorije. Fotografiju sam snimio za vreme našeg razgovora, pred sam početak emisije. Molim vas, zumirajte.“

Fotografija se uvećala i Džeremi zamahnu ka njoj.

„Vidite li malu iglu sa znakom USA na njegovom reveru? Ona nije tu kao ukras. To je u stvari minijaturni odašiljač koji emituje signale pravo na uređaj za snimanje koji se nalazi iza scene.“

Dajana se namršti. „Kako znate?“

„Zato što“, odvrati Džeremi podižući obrvu, „slučajno i sam imam jedan takav.“

Pred kamerama, Džeremi je posegnuo u džep jakne i izvuкао istu takvu značku USA, zakačenu za dugu žicu nalik niti i odašiljač.

„Ovaj model je napravljen u Izraelu“ – začuo se iz pozadine Džeremijev glas dok je kamera zumirala spravu u njegovoj ruci – „i vrlo je sofisticiran. Čuo sam da ga koristi i CIA, ali naravno – ne mogu da tvrdim. Hoću da kažem, tehnologija je stvarno napredna – ovaj majušni mikrofoni je u stanju da uhvati razgovor koji se vodi na drugom kraju bučne sobe pune ljudi, a uz pomoć sistema filtriranja može čak i da izoluje određeni razgovor.“

Dajana je gledala uređaj vidno oduševljena. „I vi ste sigurni da je zaista u pitanju bio mikrofoni a ne samo obična značka?“

„Pa, kao što znate, već neko vreme istražujem Klozenovu prošlost, i nedelju dana posle emisije uspeo sam da napravim još nekoliko snimaka.“

Na ekranu se pojavila druga fotografija. Iako malo nejasna, bila je to slika istog čoveka sa USA iglom.

„Ovo je snimljeno na Floridi, ispred Klozenove kancelarije. Kao što vidite, čovek se zaputio unutra. Njegovo ime je Reks Mur i zaposlen je kod Klozena. Radi za njega već dve godine.“

„Ooooh“, uzviknuo je Alvin. Ostatak emisije, koja se ionako bližila kraju, bio je zaboravljen kad su im se i ostali, s manje ili više zavisti, pridružili uz mnogo buke. Besplatno piće imalo je čarobno dejstvo pa je Džeremi bio preplavljen čestitkama kad se emisija završila.

„Bio si sjajan“, rekao je Nejt. U četrdeset trećoj godini, Nejt je bio nizak, ćelav i imao je običaj da nosi odela koja su mu malčice tesna u struku. Bez obzira na to, bio je pravo oličenje energije i, kao većina drugih agenata, nabijen žestokim optimizmom.

„Hvala“, odvrati Džeremi iskapivši svoje pivo.

„Ovo je vrlo značajno za tvoju karijeru“, nastavio je Nejt. „To je tvoja ulaznica za redovno pojavljivanje na televiziji. Nema više kopanja rukama i nogama da bi se obavio nekakav jadnan honorarni posao za neki časopis, nema više jurcanja za bednim pričama o letećim tanjirima. Oduvek sam govorio da si, s takvom pojavom, kao rođen za televiziju.“

„Da, oduvek si to govorio“, složio se Džeremi prevrćući očima kao neko ko po stoti put sluša istu lekciju.

„Stvarno tako mislim. Producenti iz *Prajmtajma* i *Dži-Em-Eja* i dalje zovu nudeći redovan angažman u njihovim emisijama. Znaš i sam ono 'značaj najnovijih vesti na polju nauke' i tako dalje. Veliki skok za reportera koji zastupa naučne stavove.“

„Ja sam novinar“, frktao je Džeremi, „a ne reporter.“

„Kako god“, odvrati Nejt praveći pokret kao da tera dosadnu muvu. „Kao što sam oduvek govorio – tvoja pojava je kao stvorena za televiziju.“

„Moram reći da se slažem s Nejtom“, dodao je Alvin, namigujući. „Mislim, kako drugačije objasniti da te dame više vole nego mene uprkos tome što ti je ličnost nikakva?“ Godinama su već Alvin i Džeremi izlazili zajedno u potrazi za ženskim društvom.

Džeremi se nasmejao. Alvin Bernstajn, čije je ime zvučalo kao ime nekog kratko podšišanog knjigovođe s naočarima na nosu – jednog od bezbrojnih profesionalaca koji nose floršajm cipele i s aktovkom odlaze na posao – nije uopšte nalikovao na nekog s tim imenom. Kao tinejdžer, gledao je film *Mahniti* sa Edijem Marfijem i odlučio da bi mu taj stil – koža od glave do pete – tako dobro pristajao. Takvo odevanje užasnulo je njegovog oca Marvinina – čoveka koji je zaista nosio floršajm cipele i aktovku. Srećom, koža se dobro slagala s tetovažama. Alvin je smatrao da su tetovaže izraz originalnog smisla za estetiku koji je gajio, pa je na obe ruke bio podjednako estetičan sve do ramena.. To mu je sjajno išlo uz, na nekoliko mesta probušene, uši.

„I, nameravaš li još uvek da ideš dole na jug i istražiš tu priču o duhovima?“, upita Nejt. Džeremi je skoro mogao da vidi kako se točkići u njegovom mozgu okreću. „Naravno, posle intervjua časopisu *Pipl*.“

Džeremi skloni pramen tamne kose s očiju i dade znak barmenu da donese još jedno pivo. „Da, mislim da ću ići. *Prajmtajm* ili ne, i dalje moram od nečega da plaćam račune, pa sam mislio da priču iskoristim za svoju rubriku.“

„Ali bićemo u kontaktu, važi? A ne kao kad si tajno otišao s Pravednim i svetim?“ Mislio je na priču od šest hiljada reči o jednom religijskom kultu koju je Džeremi napisao za *Veniti fer*; u tom slučaju Džeremi je prekinuo sve kontakte u razdoblju od tri meseca.

„Bićemo u vezi“, odvrati Džeremi. „Ova priča nije ni nalik na tu. Mislim da ću se vratiti za manje od nedelju dana. Tajanstvena svetlost na groblju. Ništa naročito bitno.“

„Hej, da ti nekim slučajem ne treba kamerman?“, upade Alvin.

Džeremi ga pogleda. „Što pitaš? Da ne želiš možda i ti da ideš?“

„Do vraga, naravno. Želeo bih da provedem zimu dole na jugu i možda se upoznam s nekom finom južnjačkom lepoticom

dok ti crnčiš. Čuo sam da žene s juga mogu da ti pomute pamet, ali na pozitivan način. Bio bi to egzotičan godišnji odmor.“

„Zar nije trebalo da sledeće nedelje snimaš nešto za *Red i zakon*?“

Ma kako Alvin neobično izgledao, ugled mu je bio besprekoran, a potražnja za njegovim uslugama velika.

„Da, ali ću to završiti do kraja nedelje“, odgovori on. „I, slušaj, ako zaista nameravaš da radiš za televiziju, kao što Nejt planira, možda ne bi bilo loše da imaš pristojne snimke te tajanstvene svetlosti.“

„To pod pretpostavkom da uopšte postoji svetlost koja bi se mogla snimiti.“

„Ti proveri sve i javi mi. Ja ću se potruditi da budem slobodan ako ti zatrebam.“

„Čak i ako takva svetlost postoji, to je i dalje sitna priča“, upozorio ga je Džeremi. „Nikoga na televiziji neće zanimati.“

„Možda bi tako bilo prošlog meseca“, odvrati Alvin. „Ali posle večerašnje emisije, biće zainteresovani. Znaš kako ti je tamo – svi ti producenti jure sopstvene repove pokušavajući da pronađu nešto novo i veliko. Ukoliko je Dži-Em-Ej odjednom žestoko zainteresovana, znaj da će i *Tudej* uskoro zvati, a *Dejtlajn* kucati na vrata. Nijedan producent neće želeći da bude izostavljen. Zato što tako mogu da popiju otkaz. Poslednje što žele jeste da budu prozvani i da moraju da objašnjavaju pretpostavljenima zašto su propustili taj voz. Veruj mi – radim tamo. Poznajem te ljude.“

„U pravu je“, upade Nejt. „Nikada ne znaš šta može da se desi, i možda nije loša ideja da nešto unapred isplaniraš. Večeras si definitivno ostavio utisak. Nemoj da se zavaravaš. I ukoliko bi zaista mogao da obezbediš pristojan snimak tih svetala, možda bi to bilo upravo ono što je potrebno da Dži-Em-Ej ili *Prajmtajm* donesu odluku.“

Džeremi začkilji u svog agenta. „Stvarno tako misliš? Ali priča je *nikakva*. Odlučio sam se time pozabavim samo zato

što mi je posle Klozena potreban odmor. Na njega sam utrošio mnogo meseci svog života.“

„I pogledaj šta ti je to donelo“, odvrati Nejt, stavljajući mu ruku na rame. „Ovo je možda limunada, ali sa senzacionalnim snimcima i dobrom pozadinom, ko zna šta će televizija misliti?“

Džeremi je neko vreme razmišljao, a onda sleže ramenima. „U redu“, reče. Pogleda Alvina. „Ja odlazim u utorak. Ti vidi možeš li da stigneš tamo do petka. Zvaću te pre toga da se dogovorimo.“

Alvin poseže za svojim pivom i otpi gutljaj. „Divota“, reče oponašajući Gomera Pajla.* „Ja odoh u zemlju palente i svinjskih crevaca na žaru. I obećavam da neću skupo naplatiti svoje usluge.“

Džeremi se nasmeja. „Jesi li ikada bio dole na jugu?“

„Ne. Ti?“

„Bio sam u Nju Orleansu i Atlanti“, prizna Džeremi. „Ali to su gradovi, a oni su uglavnom svuda isti. Ovog puta idemo da okusimo nešto od pravog juga. To je jedan gradić u Severnoj Karolini pod nazivom Bun Krik. Treba da vidiš njihov veb-sajt. Govori o azalejama i drenu koji cveta u aprilu i ponosno objavljuju fotografiju svog najuglednijeg građanina. Neki tip koji se zove Norvud Džeferson.“

„Ko?“, upita Alvin.

„Neki političar. Bio je član senata Severne Karoline od 1907. do 1916. godine.“

„Koga briga za to?“

„Tačno tako“, klimnu glavom Džeremi. Bacajući pogled na drugi kraj šanka, s razočarenjem primeti da je crvenokosa otišla.

„Gde se tačno nalazi to mesto?“

„Tačno između *Nedođije* i *Bogu iza nogu*.“ Ja ću odsesti u svratištu *Kolibe Grinlif*, koje Privredna komora opisuje kao živopisne i rustične, ali moderne. Šta god to značilo.“

* *Gomer Pyle* – lik naivčine iz TV sitkoma *Šou Endija Grifita*. (Prim. prev.)

Alvin se nasmeja. „Zvuči kao prava pustolovina.“

„Ne brini zbog toga. Ti ćeš se savršeno uklopiti dole, siguran sam.“

„Misliš?“

Džeremi baci pogled na kožu, tetovaže i pirsinge.

„O, savršeno“, odvrati. „Verovatno će poželeti da te usvoje.“

DRUGO POGLAVLJE

U utorak, dan pošto je dao intervju za časopis *Pipl*, Džeremi je stigao u Severnu Karolinu. Tek što je prošlo podne; kad je napustio Njujork svuda je bila bljuzgavica, nebo sivo, a očekivalo se još snega. Ovde je, s plavetnilom neba koje se protezalo iznad njega, zima davno bila na izmaku.

Prema karti koju je kupio u radnji na aerodromu, Bun Krik je pripadao okrugu Pamlico, sto šezdeset kilometara jugoistočno od Ralija i – sudeći po onome što je mogao da vidi iz kola – oko milijardu kilometara od onoga što je smatrao civilizacijom. Sa obe strane predeo je bio ravan, s retkim raslinjem i zanimljiv koliko i testo za palačinke. Farme su bile odvojene tankim redovima teda borova i zahvaljujući oskudnom saobraćaju, Džeremi se jedva suzdržavao da iz čiste dosade ne pritiska papučicu gasa do kraja.

Ali nije sve ni tako loše, morao je da prizna. Pa, bar sama vožnja. Blago podrhtavanje volana, predenje motora i osećaj brzine pouzdano su podizali nivo adrenalina, naročito kod muškaraca (jednom je i o tome pisao u svojoj rubrici). Život u gradu je učinio posedovanje automobila izlišnim i on nikada ne bi uspeo da sebi opravda troškove koji bi iz toga proistekli. Umesto toga, prebacivao se s mesta na mesto pretrpanom podzemnom železnicom ili taksijima koji su prskali unaokolo. Putovanje u gradu je bilo užurbano, bučno i, u zavisnosti od sposobnosti taksiste, ponekad čak i opasno po život, ali je on kao

rođeni i zadržti Njujorčanin odavno prihvatio to kao još jedan uzbudljiv aspekt života na mestu koje je zvao domom.

Misli su mu odlutale do njegove bivše žene, Marije. Pomislio je kako bi ona uživala u jednoj ovakvoj vožnji. U ranim godinama svog braka često bi iznajmili automobil i odvezli se u planine ili na plažu, provodeći nekada sate i sate u vožnji. Kad su se sreli na jednoj zabavi koju su organizovali izdavači, radila je kao publicista u časopisu *El*. Kad ju je pitao bi li želela da mu se pridruži na kafi u obližnjem kafiću, nije ni slutio da će postati jedina žena koju je ikada voleo. U početku, to što ju je pozvao da izađu smatrao je greškom jer se ispostavilo da nemaju ništa zajedničko. Ona je bila temperamentna i osećajna, a kasnije, kad ju je poljubio pred vratima njenog stana, bio je začaran.

Postepeno je naučio da poštuje njenu eksplozivnu ličnost, njen nepogrešivi instinkt za ljude i način na koji je prihvatala, ne sudeći, sve o njemu, dobro i loše. Godinu dana kasnije venčali su se u crkvi, okruženi porodicom i prijateljima. Bilo mu je dvadeset šest godina i još uvek nije imao svoju rubriku u *Sajentifik amerikenu*, ali je polako i sigurno izgrađivao reputaciju. Jedva su sebi mogli da priušte iznajmljivanje malog stana u Bruklinu. U njegovom sećanju, to je bila bračna idila u znaku mladosti i borbe. U njenom je, kako je kasnije posumnjao, njihov brak bio jak teorijski, ali u stvarnosti sagrađen na klimavim temeljima. U početku, problem je bio jednostavan: dok je njen posao nju vezivao za grad, Džeremi je putovao jureći za nekom velikom pričom, gde god ona bila. Često je nedeljama bio odsutan, i dok ga je ona uveravala da može s tim izaći na kraj, verovatno je za vreme njegove odsutnosti shvatila da to ipak nije tako. Upravo posle njihove druge godišnjice, dok se pripremao na još jedno putovanje, Marija je sela pored njega na krevet. Sklapajući ruke, pogled njenih smeđih očiju susreo se s njegovim.

„Ovo ovako ne radi“, jednostavno je rekla, puštajući reči da na trenutak vise u vazduhu. „Skoro da nikada nisi kod kuće i to nije pošteno prema meni. Prema nama.“

„Želiš li da prestanem da radim?“, pitao je, osećajući kako se u njemu diže panika.

„Ne, ne želim da prestaneš. Ali možda bi mogao da nađeš nešto lokalno. Kao *Tajms*, na primer. Ili *Post*. Ili *Dejli njuz*.“

„Neće ovako biti zauvek“, branio se. „Još samo neko vreme.“

„To si rekao i pre šest meseci“, odvrtila je. „Stvari se nikada neće promeniti.“

Gledajući unazad, Džeremi je znao da je to trebalo da mu bude upozorenje, kao što je i bilo, ali je u to vreme tu bila priča koju je trebalo napisati, koja se ovoga puta ticala Los Alamosa. Nesigurno se nasmešio dok ju je ljubio na rastanku, i pre nego što se smestio u avion, kratko je razmišljao o njenom izrazu lica, ali kad se vratio ona je opet bila ona stara, pa su vikend proveli zagrljeni na krevetu. Počela je da priča o tome kako bi želela dete, a on je, uprkos nervozu koju je osetio, bio beskrajno radostan na tu pomisao. Pretpostavio je da mu je oprošteno, ali je zaštitnički oklop njihovog odnosa napukao i nevidljive pukotine pojavljivale su se sa svakim sledećim odsustvom. Razlaz se dogodio godinu dana kasnije, posle posete doktoru na Ist Endu koji im je predstavio budućnost kakvu nijedno od njih nije očekivalo. Mnogo više nego njegova izbijanja, ova poseta je označila kraj njihove veze, i čak je i Džeremiju to bilo jasno.

„Ne mogu da ostanem“, rekla mu je posle toga. „Iako želim, iako će te deo mene uvek voleti, ne mogu.“

Nije bilo potrebno ništa više reći, i u tihim trenucima samozaljenja posle razvoda, pitao se ponekad je li ga uopšte ikada volela. Mogli su da uspeju, govorio je sebi. Ali je na kraju intuitivno shvatao zašto je otišla, i nije zbog tog gajio loše mišljenje o njoj. Čak bi se povremeno i čuli preko telefona, iako tri godine kasnije nije mogao sebe naterati da prisustvuje njenoj udaji za nekog advokata koji je živio u Čapaki.

Razvod je bio okončan pre sedam godina i, iskreno rečeno, bilo je to jedino tužno što mu se u životu dogodilo. Znao je da nema mnogo ljudi koji se mogu time pohvaliti. Nikada nije

bio ozbiljno povređen, vodio je aktivan društveni život, a iz detinjstva je izašao bez ikakvih psiholoških trauma koje su, izgleda, nosili mnogi njegovi vršnjaci. Njegova braća i njihove žene, zatim njegovi roditelji, pa čak i babe i dede – sve četvoro već zašlo u devedesetu – bili su dobrog zdravlja. Takođe, bili su veoma bliski: nekoliko vikenda u mesecu brzorastući klan bi se okupio kod njegovih roditelja, koji su i dalje živeli u istoj kući u Kvinsu gde je Džeremi odrastao. Imao je sedamnaest sestra i sestričina, i mada se nekad osećao nelagodno po pitanju porodičnih obreda, pošto je ponovo bio neženja među svim tim srećno oženjenim ljudima, braća su mu bila dovoljno obzirna da ne ispituju zbog čega se razveo.

I on je to preboleo. Uglavnom. Nekada, u vožnji kao što je ova, osetio bi drhtaj žudnje za onim što je moglo da bude, ali se to sad već retko dešavalo, a zbog razvoda nije ogorčen za sve žene.

Pre nekoliko godina Džeremi je pratio istraživanje o tome je li shvatanje lepote proizvod kulturnih normi ili genetike. U tu svrhu su privlačne i manje privlačne žene zamoljene da drže male bebe, posle čega su upoređivali dužinu kontakta očima između žena i beba. Studija je pokazala direktnu povezanost između lepote i kontakta očima: bebe su duže gledale u lepe žene, što je nagoveštavalo da je percepcija lepote instinktivna. Studiji je posvećen veliki prostor u *Njuzviku* i *Tajmu*.

Želeo je da u svojoj rubrici napiše kritiku studije, jer je osećao da su u njoj zanemarene neke važne činjenice. Spoljašnja lepota može zarobiti nečiji pogled trenutno – bio je svestan toga da bi, isto kao i svaki drugi momak, pao na seksepil nekog supermodela – ali je, bez obzira na to, smatrao da su inteligencija i strast mnogo privlačnije i uticajnije dugoročno gledano. Da takvo šta dođe do izražaja bilo je potrebno mnogo više vremena, a lepota nije imala ništa s tim. Lepota bi možda preovladala neko kraće vreme, ali srednjoročno i na duge staze, kulturne norme – uglavnom one vrednosti koje ti je usadila porodica

– bile su mnogo važnije. Njegov urednik je, međutim, smatrao da je ta ideja „previše subjektivna“ i predložio mu da umesto toga piše o preteranom korišćenju antibiotika u odgajanju pilića, zbog čega je postojala opasnost da se streptokoka pretvori u novu bubonsku kugu. Što je imalo nekog smisla, ogorčeno je primetio Džeremi: urednik je bio vegetarijanac, a njegova žena ne samo što je izgledala odlično, već je bila i bistra kao nebo nad Aljaskom usred zime.

Urednici. Oдавно je došao do zaključka da su većina njih licemeri. Ali su, kao i u većini profesija, kako je pretpostavljao, oni bili ti koji poseduju strastvenost i političku veštinu – drugim rečima, sposobni da opstanu u društvenim strukturama – što je značilo da ne samo da dele zaduženja već i plaćaju troškove.

Ali će možda, kako je Nejt nagovestio, on uskoro biti izvan te gungule. Pa, ne sasvim. Alvin je verovatno bio sasvim u pravu kad je govorio da televizijski producenti nisu ništa bolji od urednika, ali je zato televizija davala platu od koje se moglo živeti, što je značilo da će moći da bira istraživanja na kojima će raditi, umesto da se sve vreme bori za posao. Marija je imala pravo što se, nekada davno, bunila zbog obima njegovog posla. Za petnaest godina to se nimalo nije promenilo. O, možda su priče bile prefinjenije, ili je možda s više lakoće dobijao poslove zbog poznanstava koja je tokom godina stekao, ali ništa od toga nije promenilo suštinski izazov da se uvek izade s nečim novim i originalnim. I dalje je morao da napiše desetak članaka za rubriku u *Sajentifik amerikenu*, da isprati bar jedno ili dva važnija istraživanja, i još petnaestak manjih članaka godišnje, od kojih su neki uvek bili sezonskog karaktera. Je li Božić na vidiku? Napiši priču o pravom svetom Nikoli, koji je rođen u Turskoj, postao biskup Mire i bio poznat po svojoj velikodušnosti, ljubavi prema deci i brizi za mornare. Je li leto? Kako bi bilo pisati ili o (a) globalnom zagrevanju i neporecivoj činjenici da se temperatura za poslednjih sto godina podigla za 0,8 stepeni, što je govorilo o posledicama u stilu Sahare, koje bi mogle

zadesiti Sjedinjene Države, ili (b) kako bi globalno zagrevanje moglo izazvati novo ledeno doba i pretvoriti Države u ledenu tundru. Dan zahvalnosti je, s druge strane, bio idealno vreme za istinitu priču o doseljeničkom životu koji se nije svodio samo na prijateljske večerinke sa američkim domorocima, već je uključivao i lov na veštice u Salemu, epidemije malih boginja i gadnu sklonost ka incestu.

Intervjui s poznatim naučnicima i članci o raznim satelitima ili projektima NASA uvek su bili cenjeni i bilo ih je lako progurati bez obzira na to koje je doba godine, kao i izlaganja o drogama (legalnim i nelegalnim), seksu, prostituciji, kockanju, alkoholu, sudskim slučajevima koji su uključivali poravnjanja s velikim sumama novca i bilo šta, apsolutno bilo šta natprirodno, što nije imalo mnogo veze s naukom koliko s prevarantima kao što je Klozen.

Morao je priznati da zbog svega toga karijera u novinarstvu nije ispunila njegova očekivanja. Na *Kolumbiji* – samo je on od sve braće pohađao koledž i postao prvi član porodice koji je diplomirao, što je činjenica koju njegova majka nikada nije propustala da pomene nepoznatim ljudima – diplomirao je iz fizike i hemije, nameravajući da postane profesor. Ali, devojka koja je radila za univerzitetske novine nagovorila ga je da napiše priču – s temom koja je zahtevala mnogo statističkih podataka – o nedostacima u bodovanju standardnih testova koji su se koristili za upis. Kako je članak odjeknuo u javnosti, dovodeći do niza studentskih protesta, Džeremi je shvatio da ima smisla za pisanje. Pa ipak, odluku o budućem poslu nije promenio sve dok mu oca nije prevario lažni finansijski savetnik za 40.000 dolara, malo pre nego što je Džeremi diplomirao. S obzirom na to da mu je porodica bila ugrožena – otac mu je bio vozač autobusa i radio je za *Port autoriti* sve do odlaska u penziju – Džeremi je zanemario svečanost dodele diploma i umesto toga počeo da traga za prevarantom. Kao opsednut pretraživao je sudske i javne spise, intervjuisao njegove saučesnike i pravio detaljne beleške.

Sudbina je htela da je kancelarija javnog tužioca bila zauzeta jurenjem za mnogo krupnijim ribama od tamo nekog sitnog prevaranta, pa je Džeremi još jednom proverio istinitost činjenica koje je skupio, sredio beleške i napisao prvi ekspoze* u svom životu. Na kraju, kuća je spasena, a *Njujork magazin* je otkupio priču. Urednik časopisa ga je ubedio da akademski život ne bi vodio nikuda, i uz pomoć istančane mešavine laskanja i retorike o tome kako svako treba da ima velike snove, predložio Džeremiju da napiše članak o leferteksu, antidepressivu koji je u tom trenutku bio u trećoj fazi kliničkih ispitivanja i predmet intenzivnih medijskih spekulacija.

Džeremi je predlog prihvatio i dva meseca radio na priči za sopstveni račun. Na kraju je njegov članak doveo do toga da proizvođač leka povuče zahtev za odobrenje podnet FDA. Posle toga, umesto da se uputi na MIT radi masters diplome, otišao je u Škotsku s naučnicima koji su istraživali priče o čudovištu iz Loh Nesa, što je bila prva od njegovih lakih priča. Tamo je prisustvovao priznanju uvaženog hirurga na samrti da su fotografiju čudovišta, snimljenu 1933. godine – fotografiju zbog koje je legenda i probudila pažnju javnosti – montirali on i njegov prijatelj s namerom da se našale. Ostalo je, kako kažu, istorija.

Pa ipak, petnaest godina jurenja priča i dalje je *petnaest godina* jurenja priča, a šta je dobio za uzvrat? Imao je trideset sedam godina, bio je neoženjen i živio na gornjem Vest Sajdu u mračnom stanu s jednom spavaćom sobom i upravo se zaputio u Bun Krik u Severnoj Karolini da istraži slučaj tajanstvene svetlosti na groblju.

Zavrteo je glavom, kao i obično zbunjen putem kojim ga je život odveo. Veliki san. I dalje je bio tamo negde, a on je u sebi

* U istraživačkom novinarstvu predstavlja priču (u formi članka ili knjige) kojom se otkrivaju iznenađujuće, često skandalozne informacije iskrle prilikom novinarskog istraživanja. (Prim. prev.)

još imao strasti da ga ostvari. Samo je sad počeo da se pita je li televizija sredstvo koje će mu u tome pomoći.

Priča o tajanstvenoj svetlosti stigla je do njega u pismu koje je primio mesec dana ranije. Kad ga je pročitao, prva pomisao mu je bila da ima odličnu temu za Noć veštica. U zavisnosti od ugla pod kojim će biti obrađena, *Sautern living* ili čak *Riders dajdžest* bi mogli biti zainteresovani da je štampaju u svom oktobarskom izdanju; ukoliko bi sama priča bila napisana više književnim i narativnim stilom, došao bi u obzir *Harpers* ili *Njujorker*. S druge strane, ukoliko sâm grad namerava da iz nje izvuče korist kao što je Rozvel u Nju Meksiku iskoristio NLO-e, priča bi mogla odgovarati nekim većim južnjačkim izdanjima, koja bi je mogla dalje eksploatisati. Ili, ukoliko bude kratka, mogao bi je iskoristiti za svoju rubriku. Njegov urednik u *Sajentifik amerikenu* je, uprkos tome što je sadržaj časopisa smatrao *ozbiljnim*, bio isto tako zainteresovan za povećanje broja pretplatnika i neprekidno je o tome pričao. Bio je svestan toga da javnost voli dobru priču o duhovima. Možda bi se prenemagao i nakašljavao, pogledajući na sliku svoje žene na radnom stolu, praveći se da razmatra njenu valjanost, ali nikada ne bi propustio priču kao što je ta. Urednici su voleli limunade kao i svi ostali, s obzirom na to da su pretplatnici činili krvotok njihovog biznisa. A limunade su, ma kako tužno to zvučalo, postajale glavna tema medija.

U prošlosti je Džeremi već imao priliku da istraži sedam različitih pojava duhova od kojih su četiri završile u njegovoj rubrici u oktobarskom izdanju. Neke od njih su bile prilično uobičajene – spektralne vizije koje niko nije mogao da dokumentuje – ali su preostale tri uključivale poltergajste, navodno zle duhove koji stvarno pomeraju predmete i prave štetu u okolini. Prema istraživanjima paranormalnog – što je najveći oksimoron koji je Džeremi ikada čuo – poltergajste su obično privlačile određene osobe a ne samo mesto. U svakom slučaju koji je Džeremi istra-

živao, uključujući i one dokumentovane u medijima, prevara je bila uzrok zagonetnih dešavanja.

Ali bi sa svetlima u Bun Kriku trebalo da bude drugačije; očigledno, njihovo pojavljivanje je bilo dovoljno predvidljivo da omogućí gradu da bude sponzor turističkog obilaska istorijskih kuća i posednutog groblja, za vreme kog će, kako je brošura obećavala, posetoci razgledati ne samo kuće koje datiraju iz sredine osamnaestog veka, već će, ukoliko vremenski uslovi to dozvole, videti i „pokojne pretke grada u noćnom maršu između dva sveta“.

Brošura je bila priložena uz pismo zajedno sa slikama malog, urednog grada i melodramatičnim tvrdnjama. Vozeći, Džeremi se prisećao njegovog sadržaja:

Dragi gospodine Marše,

Zovem se Doris Meklelan, i pre dve godine sam pročitala vašu priču u Sajentifik amerikenu o poltergajstu koji je zaposeo Brenton Menor u Njuportu na Roud Ajlendu. Još tada sam poželela da vam pišem, ali iz nekog razloga nisam to uradila. Pretpostavljam da sam to jednostavno smetnula s uma, ali s obzirom na to kako se stvari odvijaju u našem gradu ovih dana, shvatila sam da je krajnje vreme da saznate za to.

Ne znam jeste li ikada čuli za groblje u Bun Kriku u Severnoj Karolini, ali legenda kaže da je ono posednuto duhovima nekadašnjih robova. Zimi – u januaru i početkom februara – plava svetla kao da plešu po nadgrobnim pločama uvek kad se spusti magla. Neki kažu da svetla izgledaju kao stroboskopska, drugi se kunu da su veličine košarkaške lopte. I ja sam ih takođe videla; meni liče na one svetlucave kugle po diskotekama. Bilo kako bilo, prošle godine su neki ljudi sa Univerziteta Djuk dolazili da istraže ova dešavanja; mislim da su bili meteorolozi ili geolozi ili nešto slično. I oni su takođe videli svetla, ali nisu mogli da ih objasne, a lokalne novine su digle veliku

prašinu po pitanju ove zagonetke. Možda biste vi, ukoliko dođete, bili u stanju da otkrijete o čemu se tu u stvari radi.

Ukoliko su vam potrebna dodatna obaveštenja, pozovite Herbs, gradski restoran.

U preostalom delu pisma bile su druge informacije za stupanje u kontakt, i na kraju je prelistao brošuru mesnog Istorijskog društva. Pročitao je opise organizovanog obilaska i kratke napise o raznim kućama, prikupio obaveštenja o paradi i plesu koji će biti organizovani u ambaru u petak uveče i podigao obrve čitajući najavu da će, prvi put, u subotu uveče poseta groblju biti uključena u obilazak. Na poslednjoj stranici – okružena nečim što je ličilo na rukom crtane sličice duha Kaspera – nalazila su se svedočenja ljudi koji su videli svetlost i izvod iz nečega što je ličilo na članak u mesnim novinama. U središtu je bila mutna fotografija sjajnog svetla na groblju, što je moglo biti tačno, a možda i nije moralo (u tekstu se tvrdilo da jeste).

Nije to bilo sasvim isto kao Boreli rektori, viktorijanska kuća na severnoj obali reke Stour u Eseksu u Engleskoj, po kojoj su lutali duhovi, zbog čega je postala najčruvenija posjednuta kuća u istoriji, gde su „obilasci“ uključivali konjanike bez glave, čudne zvuke orgulja i zvonjavu zvona, ali bilo je dovoljno da ga zainteresuje.

Posle bezuspešne potrage za člankom pomenutim u pismu – na veb-sajtu mesnih novina nije bilo arhive – stupio je u vezu s raznim odeljenjima *Univerziteta Djuk* i na kraju došao do izveštaja o originalnom projektu istraživanja. Napisala su ga tri diplomca čija su imena i brojevi telefona bili uredno navedeni na poslednjoj strani, i sumnjao je da postoji i jedan jedini razlog da ih pozove. Izveštaj o istraživanju nije sadržavao ništa od onog što je očekivao. Umesto toga, čitava studija je jednostavno dokumentovala pojavljivanje svetlosti i činjenicu da im je oprema bila ispravna, što jedva da je dotaklo informacije koje su njemu bile potrebne. Osim toga, ako je išta naučio za